

l'entrevista | JOAN VENTURA

«La geometria gairebé no s'estudia»

No és gaire habitual que una persona de 82 anys treballi en temes d'investigació informàtica. Però Gelabertó és un home singular, fet a si mateix, amb una base humanística dels mestres de la República, que va estudiar el batxillerat superior tot sol –fins i tot el grec!– i que es pagava els llibres treballant de barber. Què hi està fent ara a la universitat?

–«Col·laboro amb un grup que treballa en un tema molt interessant: les imatges mèdiques. Com es relacionen, com es poden analitzar, i gràcies a les matemàtiques comparem els diferents tipus de cèl·lules i podem detectar, per exemple, si són canceroses o no, i altres aplicacions.»

–Com es produeix la relació?

–«Relacionem dues imatges del mateix teixit o òrgan que s'hagin pres amb una ressonància i un TAC, per exemple. Se'n diu registració d'imatges i es tracta de trobar la manera que una imatge es relacioni amb una altra al màxim d'intensament.»

–I com es fa l'anàlisi de les imatges mèdiques?

–«En dos sentits: comparació d'imatges i segmentació, és a dir, descomposició d'imatges per trobar els elements integrants d'aquesta. Tant una cosa com l'altra poden tenir relació amb moltes malalties. Abans el metge es mirava una radiografia a ull. Ara aquest mètode científic dona resultats molt concrets.»

–Parlem de matemàtiques?

–«Sí. Les imatges es componen de píxels, que és la seva unitat més petita. Analitzant els píxels, que són un element geomètric, es poden treure conclusions.»

–La geometria no s'ha perdut?

–«A mi em demanen el que vaig aprendre a Barcelona, a l'escola de geometria que dirigia el doctor Antoni Torroja. Era una escola molt important i ara em sembla que només quedo jo i potser el doctor Vaqués, que era un xic més jove. La geometria gairebé no s'estudia ni a l'escola, ni a l'institut, ni a la universitat. És una mica vergonyós!»

–Aquest és un dels eixos de la seva participació?

–«Per estudiar imatges i treure'n profit la geometria és molt eficient. Per tant, els investigadors em pregunten coses i fan servir els meus coneixements perquè no han pogut estudiar tanta geometria com jo. A veure si hi ha un cert retorn de la geometria!»

–En quines investigacions més ha participat?

–«Una altra d'important és l'estètica computacional, que és l'anàlisi i l'estudi matemàtic de les obres d'art. Permet estudiar les diferents èpoques d'un pintor analitzant les obres amb unes tècniques matemàtiques. Es pot aplicar a la pintura, a la ceràmica, a les arts plàstiques i fins a la poesia. Hi ha un clar enllaç entre ciència i art.»

–Com es divulguen els resultats d'aquests treballs?

–«La nostra feina es reflecteix en publicacions d'articles científics en

Joaquim Gelabertó

CATEDRÀTIC DE MATEMÀTIQUES

Joaquim Gelabertó i Rissech (Llagostera, 1926) és matemàtic per vocació, per professió i per dedicació. Llicenciat en ciències matemàtiques i ciències químiques, ara col·labora en investigació informàtica

revistes internacionals de prestigi. S'escriuen en anglès i els estudis del nostre departament normalment sempre es publiquen. Hi ha altres publicacions de no tanta categoria que es poden fer en català o castellà. Els professors en actiu han de publicar en revistes científiques. També hi ha recerques que serveixen per a les tesis.»

–Els seus col·legues només fan investigació?

–«No. Ells han de fer classes i investigació. Jo, de classe, estava tip de fer-ne, però no havia tingut ocasió de fer investigació. El meu currículum com a investigador comença als 65 anys, i hi estic com a assessor.»

–La seva labor va ser reconeguda

Foto: JORDI SOLER.

Fa 17 anys que es va jubilar però cada setmana comparteix coneixements amb els membres de l'Institut d'Informàtica i Aplicacions i amb el Departament d'Informàtica i Matemàtica Aplicada de la UdG i els aporta el seu saber en treballs especialitzats.

en un merescut homenatge el 2006.

–«Potser es va reconèixer la meva col·laboració exageradament. Sóc més aviat modest i no sabia que es preparava tot allò.»

–Ha estat professor a Laguardia (Àlaba), Vilagarcía de Arousa, Benicarló, Calella i Girona. Què en pensa del jovent?

–«Sempre m'hi he trobat molt bé. Em sap greu que tinguin un panorama tan negre, perquè molts poden ser autèntics marginats. Ara hi ha pocs alumnes que tinguin il·lusió. Hi ha poques perspectives i als joves els costa molt trobar feina, i els llicenciats quan arriben a tenir-ne és en males condicions i amb sous mileuristes. És un fracàs del sistema.»

plaça major

CARME FORCADELL LLUÍS

I després de Brussel·les, què?

La manifestació de dissabte passat a Brussel·les va ser un èxit mal que pesi a alguns partits i a molts dirigents polítics. I ho va ser perquè en un temps rècord –se'n va començar a parlar al mes de setembre i ningú no en donava cinc cèntims– es va aconseguir portar milers de persones a la capital europea per demanar un estat per a Catalunya. Aquesta iniciativa nascuda, organitzada i desenvolupada des de la societat civil ha posat de manifest que l'esquerda entre els representants polítics i la societat civil és cada cop més profunda. La sensació que l'Estatut és mort s'ha estès entre els catalans i catalanes i la idea d'una Espanya federal, respectuosa amb totes les nacions que la formen, ha esdevingut més utòpica que mai, ja no se la creu ni el Partit Socialista, que n'era el defensor, ni l'expresident Maragall, que n'era l'avalador.

Les fórmules per aconseguir una convivència respectuosa i justa amb Espanya es van exhaurint. L'opció estatutària, a hores d'ara, convenç poc i cal buscar altres fórmules que no impliquin cap

“ Les fórmules per aconseguir una convivència respectuosa i justa amb Espanya es van exhaurint

operació de maquillatge ni propostes autonomistes reciclades. El federalisme espanyol que havia de dotar-nos d'un instrument legal que ens permetés encaixar en un projecte comú, a l'estil del que ja propugnaven alguns federalistes del segle XIX, ni tan sols ha resultat factible al segle XXI amb aquest model d'Estat que defensen el PSOE i el PP.

El camí cap a la independència està obert. A Brussel·les s'ha demostrat que l'independentisme és més viu que mai i que s'ha convertit en una opció política que cada cop sedueix més. Per això mateix el dret a l'autodeterminació s'haurà d'incloure en les propostes electorals dels partits nacionals, a les properes eleccions del 2010, si no volen aprofundir encara més l'esquerda entre les bases i els dirigents.

Els mitjans de comunicació estrangers, especialment els belgues, se n'han fet ressò, ajudats, això sí, per la pregunta que una eurofuncionària gal·lesa va fer a Hillary Clinton dos dies abans de la manifestació. Aquesta eurofuncionària, mai no li ho agrairem prou, va situar Catalunya en el mapa europeu en plantejar-ne la possible independència.

Els organitzadors de la manifestació poden estar satisfets, perquè els dos principals objectius s'han assolit amb escreix, la internacionalització del fet català i la introducció de l'autodeterminació en l'agenda dels partits polítics catalans.

Per això la pregunta és i després de Brussel·les, què?